

Sint Maarten

Zaterdag 11 november 2017

Inhoudsopgave

Blz. 3 Begin van de grote Kersttijd

Blz. 4 Zaterdag 11 november Sint Maarten

Blz. 5 Liederen

Blz. 6 Recept en lantaarntjes

Blz. 7 Verder lezen

Het begin van de grote Kersttijd

Tussen het Michaëlsfeest en het kerstfeest vieren we op 11 november het Sint Maartensfeest. De grote kersttijd is hiermee begonnen en zal op 2 februari eindigen met Maria lichtmis.

In deze tijd van het jaar toont de natuur zich vaak ruw. Regen, wind en kou. Sint Maarten laat ons in november zien dat de oogst, het licht en de warmte voor even verleden tijd zijn.

In vroegere tijden moest de oogst op 11 november binnen zijn en als dat klaar was hing de boer een knol aan de staldeur. Zo kon iedereen zien dat de oogst binnen was. De knollen werden als laatste geoogst. Het was het einde van het productiejaar. Daarmee begon ook een nieuw jaar, de pacht werd betaald, er werd nieuw dienstvolk ingehuurd en er werd feest gevierd.

Sint Maarten/Martinus was onder andere de patroonheilige van de boeren. De boerengilden droegen hun patroon het hele dorp rond uit dankbaarheid, omdat hij het hele jaar het vee en gewas tegen ziekte en ongedierte had beschermd.

November was de slachtmaand. Koeien werden geslacht en de ganzen, ook in november slachtrijp, werden ter ere van Martinus/Sint Maarten geslacht en gegeten. We kennen ze als Sint Maartensganzen. De gans is van oudsher een dankoffer voor de oogst, de Romeinen wijdden en offerden de gans aan de god Mars en hebben deze gewoonte in onze streken ingevoerd. Martinus; de man van Mars.

Sint Maarten werd geboren in Hongarije (in het jaar 316), hij was soldaat en gaf volgens de legende, op zijn weg in het schemerlicht de helft van zijn mantel aan een arm mens. Hij heeft die bedelaar gezien en schonk. Kleding werd in die tijd eindeloos versted en de soldaten moesten hun uitrusting inclusief het paard zelf van hun soldij betalen. De mantel was een erg kostbaar bezit waar je een leven lang mee kon doen. Het was een mantel maar ook een deken,

bescherming voor het paard, een status symbool en dat wat als een schuilplaats kon dienen.

Martinus hield een deel van de mantel zelf. Je zou kunnen zeggen dat hij door te delen zichzelf gelijk maakte aan de ander.

En dan de bedelaar, hij kreeg dus een halve mantel van buitenaf, wat moet hij met een halve mantel? Zegt het verhaal dan misschien dat de ander jou niet helemaal kan omhullen? En dat omhulling zelfs ook verstikkend kan zijn. Door te delen, te schenken en te zien wat de ander echt nodig heeft, ontstaat er ruimte en krijgt de ander de kans de innerlijke kracht te voelen om uiteindelijk zelf het lief, leed en leven in eigen handen te kunnen nemen. Dienstbaarheid is de grondwaarde die hier bij past. (zie handboek Goede Zorg). Het beleven van Sint Maarten vindt plaats bij de stadspoort. Binnen de muren van een stad leefde men in een totaal andere wereld dan daarbuiten op het land. De poort vormde de grens tussen die twee werelden. Doordat Martinus vanuit zichzelf, zonder zich te laten storen door het gelach van zijn kameraden, doet wat hem op dat moment het juiste lijkt te zijn, maakt hij het mogelijk dat hij ook anderszins een 'drempel beleven' ervaart: het droomgezicht in de nacht gunt hem een blik in een wereld waar men gewoonlijk niet zomaar toegang heeft. Blijkbaar stond hij met zijn 18 jaar heel dicht bij die engelenwereld, zonder het te weten. Het beleven van de grens met de wereld van het onzichtbare, ook het overschrijden van die grens, is karakteristiek voor november. Om ons heen zien we de afstervende natuur, vele mensen hebben het moeilijk in deze sombere, mistige, troosteloze tijd van het jaar. De poort dood lijkt zo nabij. Het is dan ook niet verwonderlijk dat al heel vroeg in de christelijke kerken de herdenking van de doden juist in deze maand geplaatst werd.

Overgenomen uit Jonas, Marieke Anschutz

Op zaterdag 11 november vieren wij ons Sint Maartensfeest

19:30 uur In de Pinksterzaal kijken en luisteren we naar het verhaal van 'De gelukkige prins' Uitgevoerd door bewoners en medewerkers. o.l.v. Ute Hensler.

Een prachtig ontroerend verhaal, waarin vriendschap en onbaatzuchtigheid een centrale rol spelen.

De ogen van de gelukkige prins waren gevuld met tranen die over zijn gouden wangen liepen. Zijn gezicht was zo mooi in het maanlicht dat de kleine zwaluw vol medelijden was.

"Wie ben je?" vroeg de zwaluw.

"Ik ben de gelukkige prins."

"Waarom huil je dan? Je hebt me kletsnat gemaakt."

"Toen ik nog leefde en een mensenhart had, wist ik niet wat tranen waren", antwoordde het beeld. "Overdag speelde ik met mijn vrienden in de tuin en 's avonds dansten we in de Grote Zaal. Om de tuin heen was een hele hoge muur, maar ik wilde niet weten wat erachter lag. Alles om me heen was zo prachtig. Mijn hofhouding noemde me de gelukkige prins. Zo leefde en stierf ik. En nu ik dood ben, hebben ze me hier zo hoog neergezet dat ik alle lelijkheid en ellende van mijn stad kan zien. En hoewel mijn hart van lood is gemaakt, kan ik niets anders dan huilen."

Aansluitend drinken we samen chocolademelk in de Foyer en buiten op het terras.

21:00 uur sluiten we samen af.

Sint Martinus bisschop

7 Sint Mar-ti-nus bis-schop, roem van al-le lan-den. Dat wij hier met lich-tjes lo-pen
13 is voor ons geen schan-de. Hier woont een rij-ke man die ons wel wat ge-ven kan.
20 Veel zal hij ge-ven, lang zal hij le-ven. Za-lig zal hij ster-ven, de he-mel zal hij
25 er-ven. God zal hem lo-nen met hon-derd-dui-zend kro-nen, met
hon-derd-dui-zend lich-tjes aan. Daar komt Sin-te Maar-ten aan.

Sint Maarten reed door weer en wind

uit *Niederrhein*, Duitsland (18e/19e eeuw)

1. Sint Maar-ten, Sint Maar-ten, Sint Maar-ten reed door weer en wind, zijn vu-rig paard droeg
6 hem ge-zwind. Sint Maar-ten reed met vol-le moed, zijn man-tel dekt hem warm en goed.

2. Een oude man, een oude, een oude man stond aan de baan,
hij keek de ridder smekend aan:
"Och, help mij, help mij uit de nood. Ik vind hier in de kou de dood."
3. Sint Maarten, Sint Maarten, Sint Maarten was zeer aangedaan,
hij bleef voor d'arme bedelaar staan.
Hij trok zijn slagzwaard uit de schee en sneed zijn mantel vlug in twee.
4. De oude, de oude, de oude man kwam 's nachts weerom,
hij had de halve mantel om.
Hij sprak tot Maarten zonder spot en zei: "Ik ben de lieve God!"

Zie ook *Sankt Martin ritt durch Schnee und Wind*, eenstemmig.

Sint Maartenskoek voor ongeveer 8 personen

500 gram bloem
50 gram gesmolten boter
1 theelepel gist
1 ei
5 eetlepels suiker
1 theelepel zout
1 theelepel kaneel
Rasp van 1 citroen
1/4 liter melk

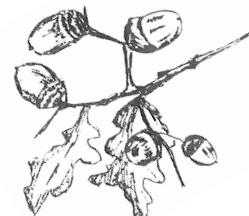
Meng alle ingrediënten goed. Kneed dit deeg gedurende 10 minuten en laat het een uur rijzen. Rol het uit tot een dikke rechthoekige lap en laat het nog een uur rijzen. Bak het 40 minuten op 180 graden.

Lantaarntje maken van...?

- Winterwortel, suikerbiet, rode biet, voederbiet evt. een uitgeholde pompoen.
- Een conservenblik met water vullen en laten bevriezen, met een spijker een figuur van gaatjes in het blik slaan.
- Een lantaarn van papier of karton met uitgeknipte figuurtjes waar zijdevloeipapier achter wordt geplakt (maak ook eens een slinger van kleine lantarentjes voor het raam).
- Een lantaarntje van hout met gefiguurzaagde tafereeltjes en beplakt met zijdevloei.
- Een jampot beplakken met stukjes zijdevloeipapier.
- Een jampotje beplakken met dun uitgewreven gekleurde bijenwas.
- Een lijnolielampje: maak een tekening met waskrijt op stevig papier (of leg er herfstbladeren onder en wrijf met waskrijt over het papier, een afdruk van het blad komt in kleur op het papier), bestrijk de onderkant met lijnolie (slaolie voldoet ook) en het lantaarntje wordt transparant doorschijnend. Maak er met nietjes een koker van en zet deze over een waxinelichtje.

Verder lezen

Jaarfeesten (nieuw)

(achtergronden en betekenis in onze tijd)

Jaarfeesten

Sint Maarten

Fred Tak

Rudolf Steiner

A.C. Voogt

Het leven van de heilige Martinus

Sint Maarten in de kruisgang

De kleine prins

Schipper mag ik overvaren

Sulpicius Severus

A. van Hulzen

Antoine de Saint-Exupéry

Juul van der Stok

Sprookjes van Grimm:

De grafheuvel

De sterrendaalders

Wassilisa de schone

Verhalen:

Drie bruiloftgave

Martinus van Tours

De gelukkige Prins

I. Verschuren

J. Qaudflieg/ R. Fuhrman

Oscar Wilde

De verhalen van Tolstoi

Praktisch:

Lampions om zelf te knutselen

Feestelijke lantaarns en lampions

Papieren lantaarns en lampions

Sabine Kuno

Kl. Laufenberg

Cl. Hofner

Kijk ook eens op de internetsites van het Zonnejaar en Antrovista

Sint Maarten, hij toont ons het beeld van de goedheid, delen en offerbereidheid. Zien en schenken wat de ander nodig heeft. Een feest wat ons kan helpen dankbaar te zijn voor wat de natuur ons schonk en ons laat zien dat we het even zelf moeten gaan doen, samen delen, onszelf en elkaar warm houden, ons lichtje brandende houden in gure donkere dagen.

De grote Kersttijd is begonnen, vol verwachting, op weg naar het grote lichtfeest wat Kerstmis heet.

Wij wensen ieder een verwarmende Sint Maartensavond

Namens de jaarfeestengroep, Tanca Boot

